

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: **Historia starożytna**
2. Kod zajęć/przedmiotu: 18-HSw-11hws2
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): obowiązkowy
4. Kierunek studiów: Humanistyka w szkole – polonistyczno-historyczne studia nauczycielskie
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): I
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): I-III
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): 30 h W
9. Liczba punktów ECTS: 3
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia: Łukasz Różycki, prof. UAM dr hab., rozanus@amu.edu.pl, Katarzyna Balbuza, prof. UAM dr hab., balbuza@amu.edu.pl
11. Język wykładowy: polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:
 - przekazanie usystematyzowanej wiedzy z zakresu historii starożytnej Bliskiego Wschodu oraz Grecji i Rzymu;
 - przekazanie wiedzy dotyczącej związków pomiędzy historią starożytną a dyscyplinami pokrewnymi (archeologia, historia sztuki, epigrafika, numizmatyka, filologia klasyczna);
 - rozwinięcie zdolności zabierania głosu w dyskusji naukowej;
 - zaznajomienie z głównymi nurtami badań historiograficznych nad epoką i jej kulturą;
 - przygotowanie do wykorzystywania zdobytej wiedzy we własnych badaniach naukowych oraz w popularyzacji i pogłębianiu świadomości historycznej w społeczeństwie.
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): brak
3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
EU_01	Posiada wiedzę w zakresie wybranych obszarów tematycznych związanych z historią starożytności.	HS_W03; HS_W07 HS_W01 HS_U01 HS_U06 HS_K05 HS_K02
EU_02	Potrafi w podstawowym zakresie wyszukiwać, selekcjonować i oceniać literaturę przedmiotu; korzysta z różnych zasobów informacyjnych.	HS_W04 HS_U03 HS_U06 HS_K03 HS_K02
EU_03	Zna relacje wzajemne między państwem i społeczeństwem w dobie starożytności.	HS_W03 HS_U08 HS_K02 HS_K03
EU_04	Potrafi poprawnie formułować wypowiedzi (ustne i pisemne) z zakresu dziejów starożytnych i opatrzeć je odpowiednim aparatem badawczym. Poprawnie wykorzystuje w tym celu poznane pojęcia właściwe dla przedmiotu.	HS_W05 HS_W03 HS_U01 HS_U02 HS_U09

		HS_K05
EU_05	Formułuje własne stanowisko na tematy z zakresu historii starożytnej wykorzystując dostępną literaturę i źródła.	HS_W05 HS_U02 HS_U08 HS_K03 HS_K05 HS_K02 HS_K04
EU_06	Prezentuje postawę zrozumienia i szacunku dla dziedzictwa historycznego związanego z kulturą i cywilizacją starożytności.	HS_W14 HS_U07 HS_K01 HS_K03 HS_K04
EU_07	Potrafi formułować i wyrażać własne poglądy, dyskutować z wykorzystaniem literatury przedmiotu.	HS_W05 HS_W01 HS_U01 HS_U02 HS_U03 HS_U06 HS_U08 HS_U09 HS_K04 HS_K02

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu:

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Źródła oraz literatura do badań nad starożytnością.	EU_01–EU_07
Powstanie miast-państw na starożytnym Bliskim Wschodzie, fenomen Uruk.	EU_01–EU_07
Od miasta-państwa do imperium, Mezopotamia w III tys. p.n.e.	EU_01–EU_07
Specyfika dziejów starożytnego Egiptu.	EU_01–EU_07
Imperia Bliskiego Wschodu II i I tys. p.n.e.	EU_01–EU_07
Izrael starożytny między Biblią a historią.	EU_01–EU_07
Najstarsze kultury egejskie. Cywilizacja minojska. Grecja mykeńska. Eposy Homera. Problem historyczności wojny trojańskiej. Ciemny okres.	EU_01–EU_07
Formowanie się greckiej polis. Wielka kolonizacja i jej skutki. Kultura archaicznej Grecji. Wojny grecko – perskie.	EU_01–EU_07
Cywilizacja grecka w V w. Demokracja ateńska. Kultura Grecji w okresie Peryklesa. Symmachie. Wojna peloponeska 431 – 404 p.n.e.	EU_01–EU_07
Greckie poleis po wojnie peloponeskiej. Macedonia. Aleksander Wielki i jego podboje. Monarchie, cywilizacja i kultura hellenistyczna.	EU_01–EU_07
Początki Rzymu – legenda a rzeczywistość. Powstanie Republiki w Rzymie. Konflikt patrycjuszy z plebejuszami. Podboje i imperializm rzymski. Społeczeństwo i ustrój republiki rzymskiej. Kryzys republiki. Wojny domowe u schyłku republiki.	EU_01–EU_07
Pryncypat. Administracja państwa, armia rzymska, społeczeństwo, kultura, sztuka i religia rzymska.	EU_01–EU_07

Późne cesarstwo. Kryzys III wieku w Imperium Romanum. Dioklecjan i rządy tetrarchii. Dominat. Imperium rzymskie a chrześcijaństwo. Wielka wędrówka ludów. Kryzys i upadek Cesarstwa na Zachodzie.	EU_01–EU_07
---	-------------

5. Zalecana literatura:

Starożytny Bliski Wschód

- Grimal N., *Dzieje starożytnego Egiptu*, Warszawa 2004
- Joannès F., *Historia Mezopotamii w I tysiącleciu przed Chrystusem*, Poznań 2007
- Liverani M., *Nie tylko Biblia*, Warszawa 2014
- Mieroop Van De M., *Historia Starożytnego Bliskiego Wschodu ok 3000–323 p.n.e.*, Kraków 2008
- Roux G., *Mezopotamia*, Warszawa 1998
- Schlögl H. A., *Starożytny Egipt*, Warszawa 2009

Publikacje obcojęzyczne:

- Bryce T., *The Kingdom of the Hittites*, Oxford 2004.
- Kuhrt A., *The Ancient Near East 3000–330*, t. I–II, Londyn–Nowy Jork 1998.
- Liverani M., *The Ancient Near East: History, Society and Economy*, Londyn–Nowy Jork 2014.
- Shaw I., *The Oxford History of Ancient Egypt*, Oksford 2000.

Starożytna Grecja i Rzym

- Bravo B., E. Wipszycka, *Historia starożytnych Greków*, t. 1: *Do końca wojen perskich*, Warszawa 1988; t. 2: *Okres klasyczny*, Warszawa 2009; t. 3: *Okres hellenistyczny*, Warszawa 2010
- *Historia starożytna*, red. M. Jaczynowska, Warszawa 2010
- Jaczynowska M., M. Pawlak, *Starożytny Rzym*, Warszawa 2008
- *Vademezum historyka starożytnej Grecji i Rzymu*, red. E. Wipszycka, wyd. 2, t. I/II, Warszawa 2001
- Ziółkowski A., *Historia powszechna. Starożytność*, Warszawa 2010
- Ziółkowski A., *Historia Rzymu*, Poznań 2004

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne):

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	X
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	X
Dyskusja	
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	

Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne):

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu						
	EU_01–EU_07						
Egzamin pisemny							
Egzamin ustny	X	X	X	X	X	X	X
Egzamin z „otwartą książką”							
Kolokwium pisemne							
Kolokwium ustne							
Test							
Projekt							
Esej							
Raport							
Prezentacja multimedialna							
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)							
Portfolio							
Inne (jakie?) -							
...							

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS:

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	5
	Czytanie wskazanej literatury	35
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	20
	Inne (jakie?) -	
...		
SUMA GODZIN		90
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0):

dobry plus (+db; 4,5):

dobry (db; 4,0):

dostateczny plus (+dst; 3,5):

dostateczny (dst; 3,0):

niedostateczny (ndst; 2,0):

5,0 – bardzo dobra znajomość przedstawionych na wykładzie zagadnień, umiejętność prowadzenie dyskusji na tematy poruszane w trakcie zajęć, wysoki poziom merytoryczny i retoryczny wypowiedzi podczas zaliczenia;

4,5 – jak wyżej, nieznaczne potknięcia w merytorycznej argumentacji postawionych przez siebie tez oraz w retoryce wypowiedzi podczas dyskusji na zajęciach oraz w czasie zaliczenia;

4,0 – możliwy szerszy zakres niedociągnięć: słabsze umiejętności analizy porównawczej i uzasadniania własnego stanowiska;

3,5 – zadowalająca znajomość przedstawionych na zajęciach zagadnień, poprawna umiejętność krytycznej analizy lektury;

3,0 – zadowalająca znajomość przedstawionych na wykładzie zagadnień, dające się zauważyć braki w umiejętności argumentowania swoich poglądów podczas zaliczenia;

2,0 – niezadowalająca znajomość przedstawionych na wykładzie zagadnień, niezadowalająca wypowiedź pod względem merytorycznym podczas zaliczenia.